

Kasvun ja oppimisen lautakunta 29.03.2023 § 56

§ 56

Postipuun koulun ja päiväkodin tarveselvitys

Valmistelijat / lisätiedot:
Toivonen Auli
Peltonen Anne
Nääppä Roosa
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1
hyväksyy osaltaan hankkeen tarveselvityksen liitteen ja selostusosan mukaisesti nelisarjaiseksi alakouluksi (700 oppilaspaikkaa) ja 8-ryhmäiseksi päiväkodiksi (168 rakenteellista varhaiskasvatuspaikkaa).

2
esittää hankkeen valmistumisen ajoittuvan kesään 2028.

3
pyytää Tilapalvelut-liikelaitosta selvittämään hankkeen toteutusmuodon ja kustannusarvion esitetyn laajuuden mukaisesti. Jos esitettyyn laajuuteen tehdään muutoksia, tulee ne tuoda Kasvun ja oppimisen lautakunnan hyväksyttäväksi.

4
pyytää Tilapalvelut -liikelaitosta selvittämään hankkeen ja rakentamisen aikataulun hyvissä ajoin, jotta tarvittavat väistöt voidaan suunnitella ajoissa.

5
edellyttää, että hyvän oppimisympäristön tavoitteet ja mitoitukset huomioidaan suunnittelussa Espoon koulujen ja päiväkotien suunnitteluohjeiden ja selostusosan mukaisesti.

6
pyytää Tilapalvelut-liikelaitosta laatimaan pedagogisen suunnitelman suunnittelun pohjaksi yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tarveselvitys koskee koulu- ja päiväkotirakennusta, joka sisältää nelisarjaisen alakoulun ja 10 erityisopetuksen pienryhmää (700 oppilaspaikkaa) sekä kahdeksanryhmäisen päiväkodin (168 rakenteellista varhaiskasvatuspaikkaa). Oppilaspaikat ovat osin korvaavia. Varhaiskasvatuspaikoista korvaavia on noin 105 ja uusia 63. Rakennus esitetään toteutettavaksi Leppävaaran palvelualueelle Postipuun nykyisen koulun ja päiväkodin tonteille.

Hankkeen tavoitteena on muodostaa koulu- ja päiväkotikokonaisuus, joka vastaa Mäkkylän ja Puustellinmäen kasvuun ja lisääntyneeseen oppilas- ja varhaiskasvatustarpeeseen alueella. Kokonaisuuden kehittäminen edellyttää koulun ja päiväkodin tonttien yhdistämistä. Kouluosa voidaan osittain peruskorjata ja päiväkotit sekä loput koulusta sijoittaa laajennukseen tai hanke voidaan toteuttaa kokonaan uudisrakennuksena.

Valtuuston joulukuussa 2022 hyväksymässä investointiohjelmassa Postipuun koululle varattiin suunnitteluraha 400 000 vuodelle 2024. Budjettikirjauksessa todetaan, että: "Postipuun koulupaikkatarpeeseen kehitetään toimivat ratkaisut. Investointiohjelmaan varatut määrärahat mahdollistavat suunnittelun. Rakentamisajankohdat ratkaistaan tulevien vuosien budjettipäätöksissä sen perusteella mikä on toteutuva tarve ja mitä investointeihin saatavissa olevat määrärahat mahdollistavat. Toteutustapoja, kuten esim. PPP-malli, arvioidaan."

Nykytilanne

Postipuun koulu ja päiväkotit sijaitsevat Suur-Leppävaaran alueella korttelissa 51090 tonteilla 2 ja 3 (oheismateriaali 1). Postipuun koulu on rakennettu vuonna 1992. Koulua on laajennettu siirtokelpoisella rakennuksella pihalla sijaitsevan kentän päälle. Postipuun alakoulussa toimii tällä hetkellä 16 perusopetusryhmää sekä kolme valmistavan opetuksen luokkaa ja 9 erityisluokkaa. Syksyllä 2022 oppilasmäärä oli 434. 5-ryhmäinen yksikerroksinen erillinen päiväkotirakennus on valmistunut vuonna 1986 ja siinä on noin 105 rakenteellista varhaiskasvatuspaikkaa. Taloissa ei ole toteutettu kattavia peruskorjauksia, eikä rakennuksista ole tehty laajaa kuntotutkimusta.

Kasvun ja oppimisen lautakunta pyytää Tilapalvelut -liikelaitosta selvittämään rakentamisen aikataulun hyvissä ajoin, jotta tarvittavat väistöt voidaan suunnitella ajoissa. Todennäköisesti päiväkotit joutuu väistämään rakentamisen ajaksi ja koulu ainakin osittain.

Asemakaavatilanne ja koulun kenttä

Pohjois-Leppävaaran alueella ei ole rakentamiskelpoisia koulu- ja päiväkotitontteja vapaana. Koulujen oppilaskapasiteettia voidaan lisätä laajentamalla rakennuksia. Samassa yhteydessä vanhat rakennukset kannattaa peruskorjata.

Postipuun koulun ja päiväkodin tonteille on haettu kaavamuutos syksyllä 2022 tonttien yhdistämiseksi ja rakennusoikeuden lisäämiseksi. Tilapalvelut-liikelaitos teettää kevään 2023 aikana tontista tontinkäyttöluonnoksen, joka toimii pohjana kaavamuutokselle. Nykyinen Postipuun koulu käyttää tällä hetkellä Boställskolanin kenttää, sillä nykyisellä liikuntakentällä koulun tontilla sijaitsee siirtokelpoinen rakennus. Boställskolanin toiminta on siirtynyt Monikon koulukeskukseen ja entinen koulualue liikuntakenttineen on kaavoitettu asuinrakentamiselle, sillä tonttia ei voi käyttää herkkiin toimintoihin ilmanlaadun ja melun takia.

Alustavissa tarkasteluissa on todettu, että koulu- ja päiväkotirakennuksen sekä niihin liittyvien pihojen toteuttaminen riittävänä helpottuu, jos Postipuun koulun liikuntatarpeeseen riittävä kenttä toteutetaan tontin ulkopuolella. Kentän sijoittuminen tontin ulkopuolelle antaa paremmat mahdollisuudet tutkia koulurakennuksen laajentamista uudisrakennuksen sijaan. Samalla varmistutaan siitä, että rakennushanke tuottaa riittävän määrän oppilas- ja varhaiskasvatuskapasiteettia kasvavalla alueella ja pihat voidaan toteuttaa toiminnallisesti järkevällä tavalla. Investointiohjelmassa vuosille 2023–2031 on Mestarintunnelin kentälle varattu määrärahat vuodelle 2023. Tontti on Espoon Asuntojen omistuksessa. Kaupunginhallitus on 26.11.2022 352 § palauttanut tontin myynnin valmisteluun. Kaupunkiympäristön toimiala on tutkinut vaihtoehtoisia paikkoja kentälle ja todennut Mestarintunnelin kentän sijainnin parhaaksi vaihtoehdoksi. Muut sijaintivaihtoehdot koulutontin ulkopuolella ovat metsäisiä alueita, joilla on tunnistettu luontoarvoja. Postipuun koulun kentän sijoittuminen Mestarintunnelin kentälle on vaihtoehtoista ainoa, jolla ei ole luontoa heikentäviä vaikutuksia.

Perusopetuspaikkojen tarve

Postipuun koulu on kasvanut vuosittain yhdellä perusopetusryhmällä. Koulun kapasiteetti on täynnä ja se ei voi vastaanottaa nykyistä enempää ryhmiä. Kilon väistön päättyessä Leppävaarassa vapautuu jonkin verran tilaa Perkkaan ja Leppävaaran kouluista.

Leppävaaran alueen toteutunut oppilasmäärä on kasvanut syksystä 2013 syksyyn 2022 yhteensä 970 oppilaalla. Leppävaaran alueella on toteutunut uusina hankkeina Monikon koulukeskus ja Perkkaan laajennus. Lintumetsän koulun ja Postipuun piholla on siirtokelpoiset rakennukset.

Asukasennusteen perusteella perusopetusikäisten määrä kasvaa edelleen koko Leppävaaran alueella 239 perusopetusikäisellä. Leppävaaran alueen kasvu on keskittynyt viime vuosina erityisesti Perkkaan ja Mäkkylän alueille. Perkkaan alueen kasvu on sekä ennusteissa että tilastokeskuksen julkaisemien ennakkotietojen perusteella niin suurta, että yhtenäiskoulun vapaa kapasiteetti täyttyy Perkkaan lapsista jo ennen vuosikymmenen loppua. Mäkkylän ja Puustellinmäen alueen kasvuun tarvitaan vielä Postipuun laajennus. (Oheismateriaali 2.)

Nelisarjainen alakoulu ja 10 erityisopetuksen pienryhmää tuottaa 700 laskennallista oppilaspaikkaa. Osa oppilaspaikoista toteutetaan lievästi kehitysvammaisten opetuksen tarpeisiin. Hankkeessa huomioidaan lievästi kehitysvammaisten opetuksen tarpeet mm. Esteettömyyden ja LE-wc:iden osalta sekä riittävänä tilamitoituksena.

Varhaiskasvatuspaikkojen tarve

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa kehitetään siten, että se muodostuu kooltaan taloudellisista ja toimivista päiväkodeista hyvillä sijaintipaikoilla. Varhaiskasvatuksen nykyinen palveluverkko ei ole kysyntään nähden riittävä. Kunnallista varhaiskasvatusta täydentävää yksityistä varhaiskasvatusta pyritään aktiivisesti lisäämään myös alueilla, joissa se tarkoituksenmukaisesti täydentää varhaiskasvatuksen alueellista palveluverkkoa.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousun perusteella varhaiskasvatuksessa olevien

lasten määrä itäisen Leppävaaran alueella nousee 316 lapsella vuoteen 2026 mennessä. Investointiohjelmassa on aiemmin ollut Vallipuiston päiväkodin peruskorjauksen lisäksi myös rakennuksen laajennus, mutta laajentamiselle ei ole Vallipuiston tontilla tilaa. Muita uusia kunnallisia hankkeita ei ole lähialueelle suunnitteilla. Alueelta on lakkautettu meluvyöhykkeellä sijainnut Mäkkylän päiväkoti vuonna 2022, joten sitäkin korvaavia paikkoja tarvitaan Mäkkylän alueelle.

Tilasuunnitteluperiaatteet ja kommentit jatkosuunnitteluun

Postipuun koulun ja päiväkodin hankkeessa sovelletaan Espoon koulujen ja päiväkotien suunnitteluohjeita. Tilapalvelut-liikelaitoksen ja Kasvun ja oppimisen toimialan yhteiset koulujen ja päiväkotien mallitilaohjelmat toimivat pohjana suunnittelulle. Koululla ja päiväkodilla on erilliset sisäänkäynnit ja toimintatilat. Hankkeen toteuttaminen yhteishankkeena lisää etuja toimintaan ja alentaa toimitilakustannuksia. Suunnitteluvaiheessa tutkitaan mahdollisuudet koulun ja päiväkodin yhteiskäyttöisiin tiloihin, joiden saavutettavuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Hankkeiden vastaanotto tulee sijoittaa aina alkukesään, jotta kohteiden kalustamiselle ja varustamiselle jää riittävästi aikaa.

Koulun suunnitteluohjeet

Alakoulu mitoitetaan oppilasmäärän mukaisesti siten, että perusopetustiloissa on jokaiselle ryhmälle omat tilat. Erityisopetuksen ryhmätilat sijoitetaan oman luokkatason oppikylään. Opetustilat määritetään tilaohjelmassa riittävän suuriksi, jotta ne mahdollistavat vuosittaisten luokkakokojen vaihtelut sekä erilaisten oppijoiden tarpeet. Opetustilat rakennetaan muuntojoustaviksi, mikä mahdollistaa erilaisten pedagogisten ratkaisujen käytön opetuksessa.

Oppikylän jokaiseen opetustilaan, myös eriyttämistiloihin, tulee päästä suoraan liikennealueelta. Tällöin tiloja voidaan käyttää tehokkaasti ja vaihtelevasti esim. jakotilana, pysyvän ryhmän tilana, eriyttämisen tilana. Tilojen avautuvuus tarkastellaan suunnittelun aikana.

Alakoulun päiväjärjestys rakentuu oppitunneista ja välitunneista. Koulutiloja suunniteltaessa pitää huomioida koulurakennuksen sisällä yhtä aikaa liikkuvat suuret ihmismassat ja lukujärjestyksen aiheuttama kulkemisen jaksottuminen, sekä minimoida ruuhkien muodostuminen. Oppilasliikenteen hajauttamiseksi tarvitaan riittävästi sisäänkäyntejä pääsisäänkäynnin lisäksi. Oppilaiden liikkuminen ja vaatesäilytyksen toimivuus tutkitaan suunnittelun aikana.

Koulusuunnitteluohjeen mukaisesti Postipuun kouluun toteutetaan oppikylänsä lisäksi erikoisvarustellut tilat alakoulun opetussuunnitelman edellyttämän tuntikehyksen mukaisesti. Hallinnon ja henkilökunnan tilat toteutetaan keskeiselle paikalle. Opiskeluhuollon tilojen kanssa ja varustelussa noudatetaan Espoon kaupungin opiskeluhuollon standardia 2020. Ruokailun tilat toteutetaan rakennuksen sydämenä, jota hyödynnetään myös opiskelu- ja kokoontumistilana. Suunnittelussa tulee ratkaista koulun esiintymis- ja katsomotilojen sijainti.

Osallistavalla suunnittelulla käyttäjiä ohjataan aktiivisesti osallistumaan oman työn ja toimintaympäristönsä suunnitteluun ja kehittämiseen, millä keinoin rakennetaan arjen sujuvuuden turvaavaa peruslaatua Espoossa.

Kasvun ja oppimisen lautakunta pyytää Tilapalveluita laatimaan Postipuun koululle pedagogisen suunnitelman yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Päiväkodin tilasuunnitteluperiaatteet

Päiväkodin tilat suunnitellaan siten, että ryhmätiloissa voi tarpeen mukaan toimia eri-ikäisiä lapsia (10 kk - 6 v). Lapsiryhmien tilat jäsennetään kotialueiksi, jotka suunnitellaan 21 lapselle. Kotialueet toteutetaan kotialuepareittain ja lapsiryhmien kulkuyhteydet ovat selkeät, turvalliset ja valvottavat. Lapsiryhmien kulkuyhteydet eivät risteä keskenään, eikä tiloissa ole läpikulkua. Lapsen mittakaavassa toteutettavat välimatkat ja rauhallisuutta lisäävät tilajärjestelyt vahvistavat yhteisöllisyyttä ja tukevat toiminnan pedagogisia tavoitteita.

Yhteiskäyttötilat

Tontin koon vuoksi liikuntasalimitoituksessa käytetään Espoon koulujen liikuntasalien mitoitusohjeen 2016 mukaista mitoitusta, joka on 20 m x 33 m x 8 m (vapaa korkeus). Liikuntasali toteutetaan Espoon koulujen sisäliikuntatilaohjeen mukaisena.

Kouluun suunnitellaan tilapäistä majoitusta varten yhtenäinen alue, johon sisältyy liikuntasali oheistiloineen ja myöhemmin määriteltävä osa opetustiloja.

Kuvataiteen tilojen käyttö taiteen perusopetukseen ja muuhun harrastamiseen kouluajan ulkopuolella on mahdollistettu omalla lukitusalueellaan. Tällä lukitusalueella tulee olla varastotilaa taiteen perusopetuksen varastointitarvetta (n. 2–8 m²) varten.

Musiikin, tekstiilityön ja teknisen työn tilojen käyttö taiteen perusopetukseen ja muuhun harrastamiseen kouluajan ulkopuolella on mahdollistettu pääsääntöisesti omilla lukitusalueillaan. Kullakin lukitusalueella tulee olla varastotilaa taiteen perusopetuksen varastointitarvetta (n. 2–8 m²) varten. Mahdollinen erillinen esiintymistila on oma lukitusalueensa. Mikäli kouluun tulee useampi liikuntatila, pienemmän liikuntatilan (n. 80–100 m²) käyttö tulee mahdollistaa tanssin taiteen perusopetuksen.

Piha-alueet

Koulun ja päiväkodin piha-alueet sekä liikuntakenttä toteutetaan Espoon koulujen ja päiväkotien pihasuunnitteluohjeiden mukaisesti. Kasvun ja oppimisen toimialan tavoitteena on, että lasten käytössä olevaa koulun piha-aluetta on 7 m² oppilasta kohden ja päiväkodin leikkipihaa 15 m² varhaiskasvatuspaikkaa kohden. Koulun käyttöön suunnitellaan liikuntakenttä enintään noin 500 metrin päähän koulusta, jonka koko on 46–51 m / 61–70 m. Koulujen pihoja ei lähtökohtaisesti aidata. Koulun ja päiväkodin piha-alueet, saattoliikenne sekä huoltopiha suunnitellaan toisistaan erillisiksi. Sisäänkäynnit liittyvät suoraan koulun välituntipihaan ja päiväkodin leikkipihaan. Saattopaikoilta järjestetään turvallinen yhteys päiväkodin leikkipihalle.

Laajuudet ja kustannusennusteet

Hankkeen alustava laajuus on 6 536 hym². Kouluun osuus 5250 hym² (ei sisällä keittiötiloja), päiväkodin 1286 hym². Jos esitettyyn laajuuteen tehdään muutoksia, tulee ne tuoda Kasvun ja oppimisen lautakunnan hyväksyttäväksi.

Tilapalvelut -liikelaitosta pyydetään selvittämään hankkeen tarkemmat kustannukset ja aikataulu, jotka tulee esittää Kasvun ja oppimisen lautakunnalle hankesuunnitelman lausunnon yhteydessä.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Postipuun koulu ja päiväkodin tarveselvitysloMAKE

Oheismateriaali

- Oheismateriaali 1: Postipuun koulun ja päiväkodin sijainti
- Oheismateriaali 2: Itä-Leppävaaran oppilasennuste

Tiedoksi

Martinsen Kimmo
Lehtinen Maija
Yrjölä Reijo